

Towarzystwo Muzyczne  
im. Karola Szymanowskiego

# KAROLA SZYMANOWSKIEGO XVIII wieczory z muzyką i GEORGE'A ENESCU

SALA KONCERTOWA  
AKADEMII MUZYCZNEJ

2-7 marca 2015



[www.szymanowski.zakopane.pl](http://www.szymanowski.zakopane.pl)

Akademia Muzyczna



im. Karola Szymanowskiego w Katowicach

W roku 2015 przypada 60. rocznica śmierci **George'a Enescu** (1881-1955) – z tej okazji jego twórczość prezentujemy w XVIII Wieczorach.

Enescu to jak dotąd jedyny twórca rumuński europejskiego formatu. Ogromna sława jaką cieszył się za życia, po jego śmierci zmalała do rozmiarów lokalnego kultu w kraju rodzinnym. Zatem korzenie tej sławy tkwiły głównie w jego intensywnej działalności koncertowej. Enescu występował jako skrzypek solista i kameralista, jako pianista i dyrygent w Europie i Ameryce Północnej. Był również niezwykle cenionym pedagogiem.

Jak donosi Karolowi Szymanowskiemu Zofia Kochańska (żona sławnego skrzypka Pawła Kochańskiego): „Enescu był u nas wczoraj – szalenie się unosi nad Tobą – uwielbia Cię – wszyscy Cię stawiają na najwyższej wyżyźnie” – Nowy York, 18 lutego 1925.

Enescu wykonywał wielokrotnie „Mity” Szymanowskiego – po koncercie w Salle Gaveau w Paryżu 6 stycznia 1930 wysłał Szymanowskiemu bilecik: *Brawo za wspaniałe Mity. Enesco.*

Gdy 3 grudnia 1933 Karol Szymanowski koncertował w Bukareszcie, wykonując wraz z Grzegorzem Fitelbergiem swoją IV Symfonię Koncertującą, prasa rumuńska pisała o nim jako o „Enescu współczesnej Polski”. Z kolei Fitelberg w wywiadzie mówił że: „Enescu cieszy się w Polsce wielką sympatią, polscy skrzypkowie jadą do Paryża, by tam doskonalić swe umiejętności pod jego okiem”. I rzeczywiście, wśród uczniów Enescu obok Yehudi Menuhina, Ivry Gitlisa, Arthura Grumiaux, Idy Haendel, Yvonne Astruc znajdujemy nazwiska Romana Totenberga, Eugenii Umińskiej, a także Stanisława Wisłockiego.

13 marca 1936 w Operze Paryskiej odbyła się prapremiera jedynej opery Enescu „Król Edyp”. Przebywający w tym czasie w Paryżu Karol Szymanowski był na niej obecny. Następną premierą w repertuarze Opery na rok 1936 był bowiem jego balet „Harnasie” wystawiony w tam 27 kwietnia. Z okazji premiery „Harnasiów” Ambasada Polska zorganizowała wystawę, na której zgromadzono projekty do scenografii, rysunki, makiety itp. Wystawie towarzyszyły dwa odczyty wygłoszone przez Emila Vuillermoz'a. Ten opiniotwórczy krytyk tak mówił o dorobku Szymanowskiego:

„Szymanowski zyskał wyjątkową pozycję w ocenie podziwiających go muzyków. Stosując odmienne środki wyrazu stał się jakby „polskim Debussym” ponieważ nurtowały go te same zagadnienia i poznał te same stany ducha, które autorowi Peleasa przyniosły imię „Claude de France”. Publiczność francuska nie zna niestety w dostatecznym stopniu wspaniałej twórczości „Karola de Pologne” (...) W tej chwili cieszymy się, goszcząc Karola Szymanowskiego we Francji i witając w nim twórcę wielkiej klasy (...) Jak Debussy we Francji, Manuel de Falla w Hiszpanii, Strawiński i Prokofiew w Rosji, Enescu w Rumunii, Bartok na Węgrzech, tak autor „Harnasiów” w najwyższym stopniu reprezentuje ducha rodzimej rasy i może być uważany za autoryzowanego rzecznika swojej ojczyzny. Jako noszącego ten tytuł, winniśmy zatem z należytym szacunkiem i serdecznością – czego zresztą elita francuskich muzyków mu nie skąpi – powitać kompozytora, który dał nam już poznać tak wiele nieporównywalnych arcydzieł”.

Emile Vuillermoz

„Wokół Harnasiów” – Ilustrowany Kurier Codzienny, 24.IV.1936 nr 113; Les Cahiers Polonais 1936 nr 5

Za Zarząd Towarzystwa  
**Joanna Domańska**

## Wieczór I – 2 marca 2015, godz. 19.00

**Karol Szymanowski** – Wariacje h-moll op.10 na polski temat ludowy

Sonata d-moll na skrzypce i fortepian op.9

Allegro moderato

Andantino tranquillo e dolce

Finale. Allegro molto, quasi presto

**George Enescu** – III Sonata a-moll na skrzypce i fortepian op.25

„Dans le caractère populaire roumain”

Moderato malinconico

Andante sostenuto e misterioso

Allegro con brio, ma non troppo mosso

WYKONAWCY:

**Magdalena Lisak** – fortepian

**Krzysztof Lason** – skrzypce / **Michał Sadzikowski** – fortepian

## Wieczór II – 5 marca 2015, godz. 19.00

**Karol Szymanowski** – 5 Preludiów op.1

(h-moll, d-moll, Des-dur, b-moll, d-moll)

**George Enescu** – Cantabile et Presto na flet i fortepian (1904)

Légende na trąbkę i fortepian (1906)

Konzertstücke na altówkę i fortepian (1906)

**George Enescu** – Nocturne et Saltarello na wiolonczelę i fortepian (1897)

3 Mélodies na głos i fortepian op.4

Le Désert (sł. Jules Lemaître)

Le Galop (sł. Sully Prudhomme)

Soupir (sł. Sully Prudhomme)

**Karol Szymanowski** – 3 fragmenty z poematów Jana Kasprowicza op.5

Święty Boże

Jestem i płaczę

Błogosławioną niech będzie ta chwila

WYKONAWCY:

**Zbigniew Raubo** – fortepian,

**Agata Kielar-Długosz** – flet / **Andrzej Jungiewicz** – fortepian

**Piotr Nowak** – trąbka / **Adam Greń** – fortepian

**Malwina Wyborska** – altówka / **Andrzej Filipek** – fortepian

**Adam Krzeszowiec** – wiolonczela / **Anna Krzeszowiec** – fortepian

**Ewa Biegas** – sopran / **Grzegorz Biegas** – fortepian

Wieczór III – 7 marca 2015, godz. 19.00

**Laureaci Międzynarodowych Konkursów Muzycznych  
im. Karola Szymanowskiego w Katowicach**

**Karol Szymanowski** – I Kwartet smyczkowy op.37  
Lento assai. Allegro moderato  
Andantino semplice  
Vivace

**Ryuji Kubota** (Japonia) – Kwartet smyczkowy „un poco di raggio” (2014)

P R A W Y K O N A N I E

**George Enescu** – Oktet C-dur na 4 skrzypiec, 2 altówki, 2 wiolonczele op.7  
Très modéré  
Très fougueux  
Lentement. Mouvement de valse bien rythmée

WYKONAWCY:

**Sedláček String Quartet** (Czechy)  
I Nagroda  
I Międzynarodowego  
Konkursu Kwartetów,  
Katowice 2014

**Michal Sedláček** – I skrzypce  
**Jan Maceček** – II skrzypce  
**Vít Kubík** – altówka  
**Karel Chudý** – wiolonczela

**Kwartet Śląski**

**Szymon Krzeszowiec** – I skrzypce  
**Arkadiusz Kubica** – II skrzypce  
**Łukasz Syrnicki** – altówka  
**Piotr Janosik** – wiolonczela

Tytuł pochodzi z „Boskiej Komedii” Dantego (Pieśń XXXIII, Piekło). Pieśń opisuje historię uwięzionego hrabiego Ugolino. (Ugolino został pojmany wraz z dziećmi, zamknięty w lochu i skazany na śmierć głodową). „Un poco di raggio” – to mała isierka, promyk słońca, który rozjaśnia jego bezdenną rozpacz. Nie daje jednak nadziei wszystkim...

Ostatnio myślę czasem o przyszłości. Dla mnie słowo „przyszłość” oznacza przyszłe życie mojego synka. Obecnie ulegamy czarowi wysokiej technologii. Ale czy ten promyk światła płynący z energii jądrowej, daje nadzieję na przyszłość? Czy nie unicestwi naszych dzieci?

W „Rozmowach na temat Dantego” Osipa Mandelsztama znajdujemy znakomitą uwagę odnoszącą się do fragmentu o Ugolino. Mandelsztam uważa, że ma on barwę wiolonczeli, gdyż „gęstością brzmienia wiolonczeli najłatwiej przekazać poczucie oczekiwania i dręczącej niepewności (...) dramatyczna struktura tej opowieści wypływa z barwy. Trudno wszak znaleźć stosowną barwę, która w pełni by ją odzwierciedliła”.

Te uwagi były dla mnie „kompasem” wskazującym drogę, gdy w trakcie komponowania kwartetu ją gubiłem.

**Ryuji Kubota**

laureat III Nagrody I Międzynarodowego Konkursu Kompozytorskiego, Katowice 2012



# Szymanowski

Towarzystwo Muzyczne  
im. Karola Szymanowskiego

**Towarzystwo Muzyczne im. Karola Szymanowskiego** z siedzibą w Willi Atma w Zakopanem działa od 1977 roku, stawiając sobie za cel popularyzację osoby i twórczości Karola Szymanowskiego, najwybitniejszego po Fryderyku Chopinie kompozytora polskiego.

Wśród członków założycieli Towarzystwa znalazły się wielkie postaci polskiego życia muzycznego: Witold Lutosławski, Krzysztof Zanussi, Jerzy Waldorff i Henryk Mikołaj Górecki. Godność członków honorowych przyjęli m.in.: Artur Rubinstein, Światosław Richter, Henryk Szeryng, Witold Lutosławski, Witold Rowicki, Andrzej Bachleda, Henryk Mikołaj Górecki, Wojciech Kilar, Sir Simon Rattle.

Swą misję Towarzystwo realizuje organizując koncerty, konkursy wykonawcze i konkursy wiedzy o Karolu Szymanowskim, wykłady oraz prowadząc działalność wydawniczą.

Najważniejszymi projektami realizowanymi przez Towarzystwo jest organizacja dwóch festiwali poświęconych twórczości Karola Szymanowskiego:

- Wieczory z muzyką Karola Szymanowskiego w Akademii Muzycznej w Katowicach (od 1997),
  - Międzynarodowe Dni Muzyki Karola Szymanowskiego w Zakopanem (od 1977),
- oraz Międzynarodowych Konkursów Muzycznych im. Karola Szymanowskiego w Katowicach (Kompozytorski 2012, Kwartetów Smyczkowych 2014).

Towarzystwo utrzymuje się ze składek członkowskich i darowizn, w tym jednoprocenowego odpisu dla instytucji pożytku publicznego.

Członkowie Zarządu pełnią swe funkcje społecznie.

## ZARZĄD TOWARZYSTWA :

Prezes Honorowy: dr **Karol Rafał Bula** (muzykolog, publicysta, Katowice)

Prezes: prof. **Joanna Domańska** (pianistka, pedagog, Katowice)

Wiceprezes: prof. **Eugeniusz Knapik** (kompozytor, pianista, Katowice)

Wiceprezes: dr **Arkadiusz Kubica** (skrzypek, Katowice),

Skarbnik: mgr **Józef Kolinek** (skrzypek, Warszawa)

Sekretarz: prof. **Sławomir Czarnecki** (kompozytor, Warszawa)

Podaruj  
muzyce  
1%  
KRS 000085929

Ministerstwo  
**Kultury**  
i Dziedzictwa  
Narodowego.

Dofinansowano ze środków  
Ministra Kultury  
i Dziedzictwa Narodowego

Stowarzyszenie Autorów  
**ZAiKS**



Współpraca  
redakcyjna

**Classica**



Patronat  
medialny



Międzynarodowe Konkursy Muzyczne im. Karola Szymanowskiego Katowice, Poland  
[www.szymanowski-competition.com](http://www.szymanowski-competition.com)